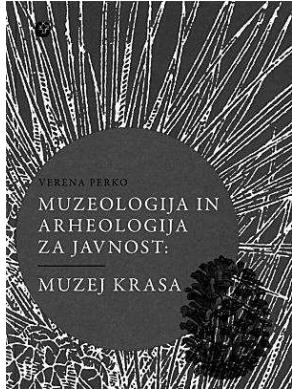

RECENZIJA KNJIGE "MUZEOLOGIJA I ARHEOLOGIJA ZA JAVNOST: MUZEJ KRASA"

dr.sc. TINA PLEŠKO □ Ljubljana

"Muzeologija in arheologija za javnost: muzej Krasa"

Autorica: Verna Perko

Predgovor: Tomislav Šola, Goran Zlodi

Nakladnik: Kintetik, zavod za razvijanje vizualne kulture

Urednica: Metka Dariš

Mjesto i godina izdanja:

Ljubljana, 2014.

Broj stranica: 368 stranica

ISBN: 978-961-92418-1-3-275375872

Knjiga *Muzeologija i arheologija za javnost: muzej Krasa* pionirski je rad autorice Verene Perko na temu suvremene muzeološke teorije u Sloveniji. Djelo je dopunjena doktorska disertacija nastala pod mentorstvom prof. dr. Ive Maroevića i prof. dr. Tomislava Šole na Katedri za muzeologiju i upravljanje baštinom Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

Knjiga ima sedam poglavlja: I. Muzej kao skriveni dio treće grane vlasti; II. Muzej središnji dio kolektivnog pamćenja: Pojava nove muzeologije i rađanje ekomuzeja; III. Između realnog i virtualnog; IV. Arheološki predmet u procesima muzealizacije; V. Arheologija i prošlost: jučerašnji danas, današnji sutra; VI. Arheologija za javnost; VII. Muzej Krasa.

Knjiga ima tri djela. Prva tri poglavlja odnose se se na muzeologiju – na povjesni postanak muzeja, suvremenu muzeološku teoriju, "novu muzeologiju" i koncept ekomuzeja te na virtualni muzej kao dio muzeološke uloge komunikacije. Drugi dio knjige obrađuje arheološki predmet – muzeološku paradigmu i pitanja vezana za temeljnu znanstvenu disciplinu arheologiju, a govori o njezinu mjestu i ulozi nekada i danas, osvjetljavajući ustroj i specifičan oblik arheologije za javnost. U trećem dijelu predstavljen je idejni koncept muzeja Krasa.

Uz grafičke arheološke simbole poseban čar knjizi daje i prepoznatljiv autoričin rukopis zapisanih misli te latinske izreke i citati koji se nalaze između teksta i na početku svakog poglavlja.

Povjesni pregled postanka i razvoja muzeja s nezaobilaznom društvenom ulogom, vezan za tzv. muzejske revolucije, govori o njihovoj skrivenoj političkoj konotaciji. Muzeji u svojoj interpretaciji građe nikad nisu neutralni – svojim odlukama o tome na koji način prezentirati građu, što naglasiti, što sakriti i zašto nešto ne prikazati funkcionaliraju kao skriveni dio "treće grane vlasti". Bez sumnje, najveći doprinos knjige jest poglavje o ekomuzeju i suvremenoj muzeološkoj teoriji, tzv. novoj muzeologiji odnosno, prema Tomislavu Šoli, o heritologiji. Prema Vereni Perko, *nova muzeologija širenjem stručne filozofije stvara mentalno i društveno rasploženje koje omogućuje stvaranje uspješne muzejske prakse*.

Poglavlje *Između virtualnog i realnog* odnosi se na virtualni muzej kao novi oblik komunikacije i govori o primjeni novih informacijskih tehnologija u muzejima danas, koje omogućuju suvremene virtualne interpretacije muzejskog materijala i komunikaciju u virtualnom okruženju te sa svim onim posjetiteljima koji inače možda nikad ne bi došli u muzej.

Arheološki predmet predstavljen je sa stajališta arheologije kao primarne znanstvene discipline i muzeološke teorije, s posebnim naglaskom na E-T-Ak-S-A modelom. Na osnovi tog modela Ivo Maroević, otac zagrebačke muzeološke škole, utemeljio je muzeologiju kao dio informacijskih znanosti.

Poglavlje *Arheologija i prošlost: jučerašnji danas, današnji sutra* osim što sadržava ispitivanje vremena i prostora te ljudskog odnosa prema baštini, ima i filozofske temelje. Arheologija za javnost, koja je opremljena praktičnim multidisciplinarnim znanjima, kao grana arheološke znanosti uspostavlja dijalog između struke i javnosti. Prema Vereni Perko, *arheologija za javnost omogućava komuniciranje arheoloških osobina s ciljem da arheološko znanje postane dio šire javne kulture i naobrazbe*.

U trećem dijelu knjige predstavljena je ideja muzeja Krasa. Ekomuzej se pokazao najprikladnijim oblikom baštinske institucije za cijelovitu interpretaciju i komunikaciju kompleksne baštine slovenskog Krasa (prirodne okoline, lokalnog stanovištva, pokretne, stavbne, žive baštine...) u njezinoj izvornoj okolini.

BOOK REVIEW: MUSEOLOGY AND ARCHAEOLOGY FOR THE PUBLIC: KARST MUSEUM

The book *Museology and Archaeology for the Public: Karst Museum* is a pioneering work of contemporary museological theory in Slovenia. It is an adapted doctoral dissertation, produced under the supervision of Dr Ivo Maroević and Dr Tomislav Šola at the chair for museology and heritage management in the Information and Communication Science Department of the Faculty of Humanities and Social Sciences in Zagreb. There are seven chapters in the book: 1, The museum as concealed part of the third arm of government; 2, The museum as central part of collective memory, the appearance of the new museology and the birth of the eco-museum; 3, Between the real and the virtual; 4, Archaeological objects in processes of musealisation; 5, Archaeology and the past: yesterday's today, today's tomorrow; 6, Archaeology for the public; 7, Karst Museum. There are three main subdivisions to the work. A special charm is imparted to the work by not only the graphic archaeological symbols but also by the thoughts, Latin sayings and quotes conveyed in the distinctive handwriting of the authoress, which are interspersed in the text and at the beginning of each chapter.